

ТЫЗЭКЬОТМЭ – ТЫЛЪЭШ!

1923-рэ ильэсийн
гээтхалэм
кыншгээжьаагуу кыншдээ

Адыгэ Голос адыга

макъ

№ 25 (21514)

2018-рэ ильэс

ГЬУБДЖ
МЭЗАЕМ и 13

Кынштутыгызхэр ыкчи
намык кыншбархэр
тисайт ижүүлэхээстийн
WWW.ADYGVOICE.RU

Адыгэ Республикаам и Правительствэ игъээст

Пшъэрыйлъ шъхъаIэхэр

Адыгэ Республикаам и Лышихъэу Кыншпыл Мурат тхъамэтагъор зыншызэрихъэгээ планернэ зэхэсигъом ведомствэхэм апашихъэ щитхэ Iофиго шъхъаIэхэм ыкчи Урысые инвестиционнэ форумын шъолырыр зэрэхэлэжъэштым щатегушыагъэх.

Зэхэсигъом хэлэжъагъэх Адыгейим и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэр, министрэхэм я Кабинет хэтхэр, видеоселектор шыкIэм тетэу муниципальнэ образованиехэм япажхэр.

АР-м и Правительствэ и Тхъаматэу Александр Наролиным кыншериуагъэмкэ, федеральнэ бюджетым субсидиенхэр кынштилүшнхэм фытегъэпсихъягъэхэ зээгынныгъэхэм актэхэнхэмкэ республике министерствэхэм ыкчи ведомствэхэм Iофишэнхэр лягъэкъуатэ. УФ-м и Президентэ Урысыем и Правительствэрэ ялтэчэгъэнэ фондхэм къаххыгъэ мылькумкэ псауныгъэр къеухумгээнхэмкэ учреждениехэм япсөолтишмэ гъэцэкIэжынхэр ашэхло, гъеснэгъэгэ епхыгъэ псөолтийтумэ Iофишэнхэр ашырагъэжъагъэх. Джаш фэдэу цыфхэмкэ къэлэ гупсэфийм хэхъоныгъэхэр ышынхэм фытегъэпсихъягъэхэ программэм ижэцэлкэн сомэ миллион 245-м ехуу пэуягъэханэу агъенафа. Аш епхыгъэ гъогу картэр, уахьтэу тефэштэр ыкчи пшъэрыйлъхэр зыхыщхэр агъенэфагъэх.

Социальне мэхъанэ зиэхээ Iофишохэм язшохын зэрэлтийкуатэрэм, пшъэрыйлъхэр зэрагъэцакIэхэрэм къатегушыагъэхээ анаэ атырагъэтэн зэ-

гъэх вице-премьерхэй Наталья Широковамрэ Сапый Вячеславра. Ахэм кыншэриуагъэмкэ, УФ-м и Президент ижъони-тюокIэ унашьохэм ягъэцэлэн кынштилүтагъэу бюджетым епхыгъэхэу Iофишынхэм ялжъялкIэ къэгъэлэгъон гъенэфагъэхэм анэгъэсигъэнхэмкэ (щилэ мазэм тельтилтагъэу) агъенэфагъэр зэшшохыгъэ хуугъэ. Фэтэрыбэу зэхэт унэхэм яшын зиахьшэ хэзэлхъягъэ цыфхэу агъепцагъэхэм яфитынгъэхэр къеухумгээнхэм республике ипашхэм Iофишэнхэр дашэ. Мы уахьтэм ехуулэу агъепцагъэхэм яреестрэ нэбгырэ 58-рэ ыкчи юридичэсэ лицеу щит нэбгыри 3 хэт. Мы гумэкыгъор дэгъэзэжъягъэнэ фэшл аш фэгъэзагъэхэ ведомствэхэр зыхэлжъэштхэ зэхэсигъо къагъэхъазырынэу Кыншпыл Мурат пшъэриль къафишыагъ.

АР-м финансамкэ иминистрэ Долэ Долгэтийн кыншериуагъэмкэ, ильсээу тыхэтэйн ишылэ мазэ къыкIоцI республике изэхэубытэгъэ бюджет ихахьохэр сомэ миллион 748-м ехууль. Блэкыгъэ ильсээм мыш фэдэ иуахьтэ егъэшагъэмэ, ар проценти 115,7-рэ мэхъу. Федеральнэ гупчэм къикIоэр ахъщэмкэ агъэцакIэхэрэ проектхэм анахъэу анаэ атырагъэтэн зэ-

рэфаар АР-м и Лышихъэ кыншуагъ, ашкIэ министерствэхэм ыкчи ведомствэхэм яофишэн нахь агъэлэшынэу къяджагъ.

Къятыбэу зэтэт унэхэм ахэт поликлиникэхэм ижэктотыгъэ гъэцэкIэжынхэр арашылIэхэ зыхъукIэ, псауныгъэр къеухумгээнхэм ичурчдение имызакью, псэуплэми изэтгээпсихъан кынштилүтэнхэм, Iофишэнхэр нахь зэпхыгъэу шынгъэнхэм цыфхэр къыкIэлэхуу. НэмийкI унэхэм ягъэцэкIэжынхэм графикэу щилэ гээшамыгъакью, мы Iофишэнхэм пэуухащт мылькур къэлэ администраци-емрэ АР-м псөолтэшынхэмкэ, транспортамкэ, псэуплэкоммунальнэ ыкчи гъогу хъязмэтхэмкэ и Министерствэрэ къагъотынэу республике ипашхэм

пшъэриль къафишыагъ. Къуджэу Адэмье дэт психоневрологическэ унэ-интернатын иперсонал Iофишэнхэм зэхъокынгъэхэр фэшыгъэнхэм Iофишыгъу зэхэсигъом кынштилтэйгъ. АшкIэ Адыгейим и Лышихъэ Iофишэнхэмкэ ыкчи социальне хэхъоныгъэмкэ министрэу Мирээ Джанбэц пшъэриль гъенэфагъэ фишигъ.

— УФ-м Iофишэнхэмкэ ыкчи социальне ухумэнхэмкэ иминистрэу Максим Топилиным мы Iофишыгъом ынаалэ тет. ЫпшъэлкIэ зигугуу къэтшыгъэ учреждением Iофишэн зэригъэцакIэхэрэм нэүласэ зыфишызэ, сэкъатныгъэ зиэхэ цыфхэм реабилитацие аку зыхъукIэ непэрэ шапхэхэм адиштэрэ шыкIакIэхэр гъэфедэгъэнхэм мэхъанэшхо

хэм ыкчи джыре уахьтэм зи-проектхэр республике щызыгъэцакIэхэрэм занкIэу адэгүүштэйгъэнхэр ари. Республике ипашэ зэригъэнэфагъэмкэ, форумын ильхэмэн бизнесменхэм ашыщхэм зэлукIэгъухэр ыкчи зэдэгүүштэйгъухэр адиралтэштэх.

Зэхэсигъом икIэхуу гумэкIэ зиэхээхэрэм яофишыгъохэр зэхэфагъэнхэм мэхъанэшхо илэу Кыншпыл Мурат кыншуагъ. Социальне сетьхэмкэ аш фэдэ тхылз заулэу кынштилхэгъэр зэхагынэу ыкчи ахъщэмкэ унэшо гъенэфагъэхэр ашынхэу ведомствэхэм япашхэм ари-тыгъэх.

ТХАРКЬОХО Адам.
Сурэхэр А. Гусевым тырихыгъэх.

БЗЭМ ИКЬЭУХЪУМЭН ТЕГУЩЫIАГЬЭХ

Адыгэ Республикаэм и Лышъхъэу Къумпыл Мурат АР-м иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» итхъаматэу Лымыщэкъо Рэмэзан тыгъуасэ йоффшэн зэлуклэгъу дырилагъ. Бзэр къэухъумэгъэнэм епхыгъэ йофыгъохэм ахэр атегуущылагъэх.

Ыпеккэ Адыгэ Хасэм хэт-хэм республикэм и Лышъхъэ зэлуккэгъо дырялагъэм мы упчэр щызэхафыгъагь. Гурыт еджаппэхэм, кіләлцыкly ыгып-пілэхэм адыгабзэр нахь иғъеклотыгъеу ащызэрагъаш्लенным фэгъэхыгъэ предложениехэр общественникхэм къахыгъэх ыккыи Къумпыл Мурат ахэм адыригъештагь.

Адыгэ Республиктем лъэпкъ
Юфхэмкіэ, Іәкіыб къэралхэм
ащыпсэурэ тилъэпкъягъухэм
адыръяэ зэпхыныгъяхэмкіэ ыкы
къэбар жъугъэм иамалхэмкіэ
и Комитет, АР-м иобщественнэ
движениеу «Адыгэ Хасэр»,
АР-м гуманитар уштыхнхэмкіэ
институтэу Кіэрэш Тэмбот
ыціэ зыхырэр, АР-м гъесэ-
ныгъэмрэ шэнгыгъэмрекіэ и Ми-
нистерствэ, АР-м культурэмкіэ
и Министерствэ зэгъусэху мы
Юфыгъом дэлажьэх. Пшъеры-
льэу зыфагъяуцужыгъэр гъецэ-
клагъе хууным чанэу ылж итых,
тхъамафэ къэс Юфшігъу зэлү-
кігъухэр зэхашэх.

Кэлэнцыкы ыгыпэхэм икүү

фэдизэу программэхэр зэра-
ІекІэмыльхэр Лымыщэкъо Рэ-

мэзанэ къыгуагь. Аш фэгъэхъыгъэу мы уахътэм юфшэнхэр

зэхаццэх. Джащ фэдэу еджа-
плэхэм апае тхылъхэр нахьыбэу

къыдагъэкъынхэм, кіләләцъы-
күхэм апае адигабзекіэ зе-
хэгъезуцогъякэ мультфильмемэр,
къегъельэгъонхэр ашынхэм
иамалхед зерахъех.

— Хэтрэ лъэпкъи бзэр анахь байныгъэу илэхэм ащиш. Типшъэриль шъхьаlэр ар къэтухъумэныр, гъэсэнгъэ зыщагъотыхэр учреждениехэм ар ащиизэрагъяшлэным пае ищыкгээхэ фэлo-фашлэхэр зэшлотхынхэр ары. Мы юфыгъомкэ общественникхэр хабзэм лэпылэгъу фэхъунхэу сэгүгъэ, — къылувагъ Къумпыл Мурат.

Проектыр республикэм щагъэцак! Э

АР-м и Лышъхъэ унашьоу ышыгъэм диштэу пилотнэ проектэу «Бережливое правительство» зыфиорэр республикэм щагъэцаклэ. Ашгепхыгъэу Адыгеим ипащэу Къумпъыл Мурат мэзаем и 9-м Мыекъопэ къэралыгъю технологическэ университетым щылагъ ыкчи мы проектым кыдыххэлтыгъэу «Бережливый ВУЗ — МГТУ» зыфиорэм ильэтегъэуцо хэлэжьагь.

Іофтхъабзэм джащ фэдэу къеблэгъаг «Бережливое правительство» зыфиорэ проектым икураторэрэ Владимир Арженцовыр, ашъэрэ еджкапэм икъодсог аджокор нам икурирыль шъхьаэу илэр къэралыгъо гъэцэкікло хэбзэ къулыкъухэм ялофшэн шуягъэ къытэу зэхашэныр, аш пэйлжээрэ уахътэр нахъ маклэ шыгынэыр ары.

Альго. Вседубликом. И

иклээгэваджэхэр, нэмыхаар. Адыгэ Республика м и
Проектэу «Бережливое правительство» зыфиорам швээгээшь апшээрэ еджаплэм
проектым ильзэцкіэн зэрэшь.

зэхажагъэм нэйусэ зыфишыгъ, аш осэшly ритыгъ. Мы юфыгъом чанэу кыхэлэжъэрэ компаниюе «Росатомым» рэзэнгъэ гүшүэхэр фильтрэзагъэх.

— Проектын ижтээлэнкээ апэрэ лъэбэкьюу тшыгъэр «Бережливая поликлиника» зыфи-

Іорэр ары. Аш шыгъешхо кызы-
зэритыгъэр непэ тинэрыльтэгъу.
Джащ фэдэу еджап!эхэм, кіэл-
лэццыкыкү Ыытын!эхэм альзыны-
къокли зэфэхьысыжыхэм тагы-
зарсан.

эрээ, мы тоошлэх муниципалитетхээр зэкцэ хэлэжьэнхэү тыщэгүгч. Проектын щылэны-

ГЭЭМ щылхырышыгъэнэымк! Э
Къэгъельэгъон дэгъухэр зи! Э
нэмьи! Шольтырхэм такырып-
лъязэ тиофиш! Эн зэхэтэшэ, —
— Күчээл, Күмбэцэл, Мурзат

къыуагъ Къумпыл Мурат.
Владимир Арженцовым игу-
шылэ кызыэрещыхигъягъэмкэ,
Урысыем ишъольыри 6 мы
лофтьхабзэм къыхэлажъэрэр.
Ахэм ащищэу анахь гъэхъе-
гъашухэр зилемэх Адыгэ Рес-
публикар ахэт.

— Проектыр чъэптыгъум къышегъэжьаагъеу республикэм щагъэцак!э. Лъэнэыкъуи 10-к!э аш дэлажьэх, министерствэхэр зэк!э йовш!еным къыхэлажьэх. Охътэ к!ек!ым къыклоц! гъэхъэгъэш!ухэр шъуш!ынхэ шъульэк!ыгъ, — къы!уагъ Владимир Арженизовым.

Мыекъопэ къералыгъо технологическэ университетым иректорэрү Къуижъ Саидэ проектым ильзэнъкъо шъхъялэхэм къатегущыиагъ. Ректорым къынзэриуагъэмкэ, «Бережливыи ВУЗ — МГТУ» зыфиорэр апшъэрэ еджаплэм игъэзеклон ихеушъхъафыкыгъэ схемэу щыт, ащ къыдыхэлъытаагъех кіэлэеъгаджэхэм, студентхэм ящыклагъэхэм анаэ атырагъэтныыр, гумэкыгъоу къеуцуухэрэр дэгъэзыжыгъэнхэр ыкыи университетым интеллектуальнэ амалэу Ыкіэлъхэр зэрифешьушэу гъэфедэгъэнхэр. Нэужым проектым еплыккэу фырялэр тофтьхъабзэм къеклонлагъэхэм къыраотыкыгъ.

**НЭКЛУБГЬОМ ИТХЭР ЗЫГЭЭХ
ХАЗАҮРЫГЬЭР
ГҮОНЭЖКҮҮКЬО
Сатанай**

Сэгэнай.

Кавказ заповедники

Бзыуи чыги яныбджэгъу

«Сохраним лесную красавицу» зыфиорэ экологическэ һофтхабзэу Кавказ биосфернэ заповедникым зэхищэгъагъэм икэуххэр къалэу Мыекъуапэ щиззэфахысыжыгъэх.

Иофшэгъе 300 фэдиз зэнэ-кьюкум кырахьылгэгъагъ. Елкэ сурэтхэр тхылынгэлэв тешыххэгъагъэх, конфет шуумп!эхэм юки салфеткэхэм ахшыкыньягъэх, пыучым хэулкыгъэхэри ахтэгъэх.

Анахь Иофшэгъе дэгүүхэр кыэзигъэхэзэрыгъэхэу нэбгырэ 50 фэдиз зэфхэысыжхээр ашыкхэ зэхьум кырагчэблэгъагъэх.

Заповедникым иофышэхэм ягопаь яофтхабзэхэм кхажэлажъэхэрэм ячыгъагъе ильэс къэс кызэрэхахьорэр. Непэ чыюпсым исурэт зышыхэрэр

неущ волонтерхэм ахэхъэх, тыкъэзыуцхъэрэ дунаим фэшагъэхэу мэхъух.

Кыихэгъе ильэсми зэдагъэцэлкэн альэкъыщт иофыгъохэм атагуучыгъэх, зэнэкьюкум хэлжкагъэхэм зэхэтхэу сурэтхэр атырахыгъэх. Кыкэлтыклошт зэлукгэгъур гъатхэм, «Бзыухэр жууѓашхэх!» зыфиорэ экологэ-просветительнэ һофтхабзэм зэфхэысыжхээр фашы хумэ щилэшт.

(Тикорр.).

Сурэтхэм арьтхэр: һофтхабзээр зэхэзыщагъэхэмрэ ащ хэлжкагъэхэмрэ.

Зеклоныр

Апэ къызыгукгэштхэм ашыщ

Федеральнэ программэу «Развитие внутреннего и въездного туризма» зыфиорэр 2011 — 2018-рэ ильэсхэм ательятағъэу аштэгъагъ. Иофыгъо шыхыаіэу ащ кыдильтиэрэр цыифхэр зыгъэпсэфакло зыдэкорэ чыпгэхэм яинфраструктурэ зэтегъэпсихъэгъэнэр ары.

Адыгеймкэ программэм хэ-фагъэр зыгъэпсэфылгэ-зыгъэхъужынгэ «Лэгъо-Накъэ икъэлапчъэхэр» зыфиорэр ары. Ащ газыр ёщэлгээнэм юки гъогоу екүрэм игъэпсын икъигъе ильэсым сомэ миллион 378,5-рэ пэуагъэхъагъ. «Ащ ѿщэу миллион 299-р — федеральнэ гупчэм, 79,5-р республике бюдже-тэм къатупщигъэх, — ело Адыгэ Республикин зеклонымрэ зыгъэпсэфылгэхэмрэкэ и Комитет ипащэу Къэлэшъэо Инвер. — Адыгейр Урысыем ишъолыр 17-у туристическе хызызметэм хэхъоныгъе егъэшыгъэнэм пае гупчэм ахьшэу къафитупщигъэх зекле

игъом зыгъэфедагъэхэм ашыщ. Ар зэп федеральнэ къулыкынхэм япашхэм кызэрэхагъэшыгъэх.

Кыихэгъе ильэсым джыри сомэ миллиони 153,8-рэ республикэм кыратыщт, ахъщэр газрыклюпхэхэм ягъэпсынрэ күшхээ тешьеу Лэгъо-Накъэ екүрэгъогум ишынгэ апэуагъэхъашт. Джащ фэдэу автомобиль гъогухэ «Мыекъуапэ — Гъозэрыпль» юки «Дахъо — Лэгъо-Накъэ» зыфиохэрэр зээзыгхынхэм тоф дашгэнэу рагъэжъэшт.

Ростуризмэм ипащэу Олег Сафоновым къэралыгъо ахьшэу іэпилгэгъо шыольырхэм

къаратырэр туристическэ хызмэтым зөгъэушомбгүйгэенным пэуагъахъэмэ, зыкэлтэгүйгэхэ объектхэр рагъэпсихэмэ ренэу зэрэлтыгъэхэрэр кыгуягъ. Бэмышшу ар Адыгейм кызэклом, хэбзэ мылькур зыхальхэгъэ чыпгэхэр ышыххэкэ зэригэлтэгъугъэх, Иофшагъэу щилэхэм агъэрэзагъ. 2018-рэ ильэсым тельтагъэу сомэ миллиарди 3,3-рэ джыри федеральнэ гупчэм шъолтырхэм къафитупщищт. Ахъщэм рагъэцэлгэгъе Иофшагъэр тигъэгъээзэ мазэм аупльэгүйгэштых.

Адыгейр апэу ахьшэе іэпилгэгъум хагъэфэштхэм ашыщ.

ШЬАУКЬО Аслангуаш.

Хэдзынхэр-2018-рэ

Мэкъэгъэгъу

2018 МАРТА
ВЫБОРЫ
ПРЕЗИДЕНТА
РОССИИ

Зышыпсэугъэ лъэхъаныр къагъэнэфэшт

Кавказ биосфернэ заповедникым щагъэуцугъэ приборхэу псэушхъэхэм сурэт къатезыххээрэм язытет волонтер купым аупльэгъуз, домбаим ышыххэ къупшхъэ ин къагъотыгъ. Чыпгэл Гъозэрыпль э километри 3-кээ пэблагъ.

Кавказ чыюпс биосфернэ заповедникым ипресс-кулыкъу кызэритирэмкэ, ар бэ зыгъэшгээ домбауу изакъоу псэуз зидунай зыухыгъэм ышыххэ къупшхъ. Специалистхэм къагъотыгъэр аупльэгъу, ащ заповедникым иостологическэ (къупшхъэхэр зээзыгъэшгээрэ наукэр) коллекции кыгъэбайнэу, чыпгэл гъэнэфагъэ щиубытнэу альйтэ.

Генетикэм ылъэнэнкъо кэ уштынхэр зашыххэкэ домбайр зыпсэугъэ лъэхъаныр юки нэмийкхэм зератекынштгээр шиенэгъэлэхъхэм къаошт.

(Тикорр.).

ИУГЬОЯКІУ

Новороссийскэ, Пятигорскэ, Шъачэ ясценхэм къащатыгъэх къэгъэлъэгъонхэм цыф мин пчыагъэ аумехъыгъ. Зэфэхысыж къэгъэлъэгъону Кремльм исценэ щыреклокыгъэм адигэ орэд макъери щыжынчыгъ. Всесоюзнэ фестивалым Адыгэ хэкум дышъэ бгъэхэлъхы 118-рэ къышихыгъ. Зэфэхысыж зэнэкъокью Шъачэ щиреклокыгъэм Гъучыпсэ исценириекэ зэхэгъэуцогъэ къэгъэлъэгъону жюром таубытагъэ хэлъеу хигъеунэфыкыгъ, аш фэш! Гъучыпсэ «Лауреат» щытхууцэр кыфагъашьошагъ.

Сэ сывэреплъярэмкэ, а юфышом ишхъял къэзымыгъяуцуу, зэхэцкло куачэ фэхъугъэр Шхъаплъякъо Гъучыпсэ зэшүүхыгъэх лъяпкъ юфыгъомэ зыкэ ашыц лъяпкъ Iopluyatэмэ ягуоижын къещакло зэрэфхэуугъагъэр. Адыгэ научнэ-ушэтэкло институтым, краеведческэ музеим, культурэмкэ хэку методкабинетым, народнэ творчествэм и Унэ яофышлэхэр хэлажьэхэу научнэ экспедициехэр зэхицэу регъажьэ. «Цыгъор гъуанэм имыкышшу зэхъум къэбжъые ыкэ пишлагъ» зыфагорэм уфэд. Хэта о научнэ-ушэтэкло институтым ычыпэе ууцуону изын къызыгъагъэр?» къезылон Ишхъялетхэри къыхэкыгъэх. Ау Гъучыпсэ къыккоуцогъэ купым икъу фэдизэу къыгурлыощтыгъэ юфэу ашэрэм ишуагъэр. Купым хэтигъэх шыныгъэлэжхэу Хүт щамсэдинэ, Унэрэкъо Мирэ, Унэрэкъо Рае, усаклоу, тхаклоу, драматургэу Къуекъо Налбый, композиторэу Сихуу Рэмэзанэ, народнэ творчествэм ихэку Унэ яофышлэхэр Унэрэкъо Долэт, Мэрэтикъо Батырбый, купым изэхэшакло Шхъаплъякъо Гъучыпсэ. А юфым сэри Гъучыпсэ сыйфигъэбли, тимашинитуу зы машинэ ахэтшыкы, заулэрэ экспедиции тээдэхкыагъ. Къэзэнэ Фатлимет (Нэхъяат) мэфили юф зыдэшэм, аш ютэгъэ мылькоу къыкэрыхъыгъэр джы къынэнсигъэм къэсэшлэжы, ную шхъацыф нэшхъонтэ юш од цыкыури синэгү кээт.

Анах осэшко илэу Гъучыпсэ юшагъэмэ ашыцыр 1979 — 1980-рэ ильэсхэм лъяпкъым ипрофессиональнэ ыкки самоде-

ятельнэ искуствэ ильэгаплэхэр пластинкэм тетхагъэу тарихым къызэрэфигъенагъэр ары. Андзэрэкъо Чеслав, Шъе-

Гъучыпсэ. Директорым игудаэу юф ешэ. Литературэмкэ отделыр гочыгъэ мэхъу, фольклор отделыкъе аш къыхэ-

Гъучыпсэ къызщыхъугъэ къуаджэу Пчыхалыкъуае дэт еджаплэм ия 9-рэ класс къыхъугъэу Мьеекъопэ музыкальнэ

зыщыптыагъэр джы йэпилэгъу кыфэхъугъ. Музыкальнэ училищым къызыфыкъокыгъэх юфыгъохэр къинхэу плон плъэкына?! Ахэр къинхэп, юфыгъо къодох нылэп. Аш юф пылья? Джары Гъучыпсэ зэгупшысэштыгъэр.

Зы щысэ къэсхы сшойгъу: училищым щеджэрэр бэу, зызэрэбгэсэштэх юмэ-псымэхэр маклэу щытыгъ. Сыда пшэштыр? Гъучыпсэ къеъоты хэкынэ. Илэгъу еджакомэ къахельхъэ: «Зырыдгэсэнэу пианинэу тиээр зы, туу нылэп. Урокхэм ауж пианинэм теозэ тшымэ дэгъуба?» «Ау бащэ тэхъуш, пианинэхэр пхъэдэз тэжкугъэши, чэцым сыхъатыр пшыкъузым щегъэжьагъэу пчэдыхынным блы охувфэ сыхъат түрүлүрэ къыхыре ухтэм фаер къакомэ пианинэм зыфигыасээ юшыщт. Къэрэгүллэмэ сэ юагъэ адэсшыгъ, тыкырихъянуу зы шхъаныгъупчэ зэшүүхыгъэ кытфагъанээ ашыщт». Пхъэдзыр дээтуу, ау ар чэцнүкъом къылтефэмэ? Къылтефэмэ, сид пшэшт, укюшт чэцыгуми... Адэ къинеу улакэл къыкыщтыр макла?!

Непэрэ мафэхэм мышьыжэу Адыгэ Хасэм юф дешэ, культурэмкэ аш икомитет пэцнэгъэ дызэрхээ. Искусствэм и Мьеекъопэ колледжэу Тхъабысымэ Умарэ ыцээ зыхырэм Гъучыпсэ илэмыркэ «Джэгокло» сэнхъяатым щыфагъасэх, искуствэхэм яреспублике еджаплэу Лъэцэркъо Кимэ ыцээ зыхырэм инаучнэ консультант.

Совет хабзэм ильэхъани, аш къыкэлъыкъогъэ ухтэмэ Гъучыпсэ илофшагъэхэр щитхуу тынхэмкэ хагъеунэфыкыгъэх. Къэралыгъо Советым — Хасэм и Щытхуу тхыль, ибъэхальхъэу «Закон. Пшъэрыль. Цыфыгъ» зыфиорэр кытфагъэшьошагъ, АР-м культурэмкэ изаслуженэ юфыши, бгъэхальхъэу «Республике Адыгея — 25 лет», аш нэмыкхэри илэх.

Джащ фэд, синибджэгъюу, сицысэтхэпэ, шэн дахэр, адыгагъэр къыкыкэрыхъыгъэр Шхъаплъякъо Гъучыпсэу, Тхъэм псэптиэ юшыныр.

НЭГЪОЙ Инвер.
Ахъяз Республикаим искуствэхэмкэ изаслуженэ юфышлэшху.

ожъ Розэ, Тхъабысымэ Умарэ, Даутэ Сарэ, Жэнэ Нэфсэт, Лъэцэркъо Кимэ, Темзэкъо Алый, Кыкы Аслынбэч, Тазэ Лъэустэнбый, Мэрэтикъо Аслын, Шэуджэнхъэблэ фольклорнэ ансамблэр, нэмыкхэри атхыгъэх. Ахэм ясенаущыгъэ закъоп, къалохэрэ ыкки къырга-гъалохэрэ орэдхэри, мэкъамэхэри тариху мыльку хъугъэх.

Таущтэу игугуу къэсымышын слъэкына фольклорнэ мэфэхэри зэхицэнэу, ригъеклокынэу зэрэхъугъэм. Мы мэфэхэм зэрэхэо аумехъыгъагъ. Адыгэ джэгухэр игъекотыгъэу хэтихэу Мьеекъуапэ а мэфэхэм изэфхысыж къэгъэлъэгъонхэр зэрэшыкъогъагъэхэр нахыжхэм къашэжкы. Гухэльэу фыригъаби къыдэхъугъ, Москва щысэтхэпэе ыштагъ. Гъучыпсэ зэхигъеуцогъэ сценариемкэ Бэшкэко Мэсхүдэрэ ежыррэ зэфхысыж фольклорнэ мэфэхэри агъэхьзыгъ. Тхыль тедээпэе отдельным пашэ зыфашын, ар ылъэ

кыгъэм пашэ фашын. Отдэлбэ зыхэлжээрэ научнэ экспедициехэр зэхэшэх. Хыушуу Шапсыгъэм щегъэжьагъэу Урысынэу адигэ тысыгъэхэу илэхэм ашэгүүаех. Тыркуем мазэрэ юф къыщызышлэгъэ экспедицием ипшэгъ, лъяпкъым игушхэлжьагъэ къэн къаугъо-жыгъ. Тхыль тедээпэе отдельным пашэ зыфашын, ар ылъэ

училищым чэхэхэ. Хабзэмкэ пштэнэу щытыгъэп музыкэм фэгъэхыгъэу ублэлэгъэ гъэсэнэгъэ зимишээр, ау комиссир блэкын ылъэкыгъэп. Шъэжэжьыем сэнаущыгъэшхо зэрэхэлжьыр, адыгэ лъяпкъ юрэдхэйхэр дэгъуюу къызэрихъэрэ, иартистизмагъэ фэш амьштэн альякыгъэп. Шъэжжые цыкыу музыкальнэ грамотэм хэшьык

пэйтэу тиргъеуцуагъ, игъом тхыльхэр къыдигъэштыгъэх, щэфакомэ алэкигъахъэштыгъэх. Мыщэгъэ тхыльхэр хыушуу Шапсыгъэм ичилээм пкэ хэмыльэу алэкигъахъэштыгъэх. Литературэмкэ отдельным къыгъоу научнэ статьяхэр къыздэхъэрэ сборникэу «Проблемы литературы и фольклора» къыдигъэштыгъэу регъажьэ.

фызимылэу пианинэр зыфэдэр зымышэрэм, сидэущтэу зишын фэягъя? Сэ сишошыкъэ, ыгуу къодын фэягъ. Е щынэныш, къуаджэм чъэжын фэягъ. Ау Гъучыпсэ цыкылум гушхо къоцылтыгъ, аукъодыуу къинным къыгъэштэнэу щытыгъэп. Зэо машлор къозэ, зэоуж гъэблэ гъуй-сиеу исабыгъо зыщыгъуагъэр, а зэмманэу ыгукъи, ыпсэки

Пенсиемкэ ифитынгъэхэр къыухъумагъэх

Адыгэ Республикэм и Ашхъэрэ хыкүм граждан юфхэмкэ иколлегие Мьеекъуапэ щыщ бзыльфыгъэр ынныжь юмылтытыгъэу пенсием къонымкэ ифитынгъэхэр къыухъумагъэх.

Пенсиемхэмкэ фондым игъэлорышлапэ дао фыриэу Мьеекъуапэ щыщ бзыльфыгъэм район хыкүмым зыфи-гъэзагъ. 1997-рэ ильэсүм къыщегъэжъагъэу 2011-рэ ильэсүм нэс ыгынээм юф ѿзышлагъэхэм аныжь юмылтытыгъэу пенсием къонхэу къэралыгъом фитынгъэе къызиртихъэрэ бзыльфыгъэр зэрэхьмыхъэрэ.

Пенсиемхэмкэ фондым игъэлорышлапэ унашьюу ышыгъэр хэбзэнчээр ылтыти, район хыкүмым бзыльфыгъэм дыригъэштагъ ыкки аш зигугуу къышыгъэхэлэх ильэсхэр юфыши стажым хагъэхьа-

жынхэшь, ынныжь юмылтытыгъэу пенсием къон амал бзыльфыгъэм къыратынуу унашью ышыгъ.

Район хыкүмым иунашью хэбзэгээцүгъэу ѿзышлагъэхэрэу ылтыти,

Пенсиемхэмкэ фондым игъэлорышлапэ Адыгэ Республикэм и Ашхъэрэ хыкүм зыхэлжээ, район хыкүмым иунашью зэрэштэу къэгъэнэжьыгъэнээрэфэр къыхигъэштыгъ.

Пенсиемхэм хыкүлэгъэ федеральнэ хэбзэгъэуцугъэу ѿзышлагъэхэрэу ылтыти,

аныжь юмылтытыгъэу пенсием къонхэфитыхъэм язэхэу ыкки япсануныгъэу къэзыухъумэхэу ильэс 30-м мынах маклэу къэлэ юфышилэхэм.

Урсые Федерацием юфышилэхэм и Министерствэ иунашью къызэрэшиоремкэ, ахэм афэдэ юфышилэхэм аххэхэх нэжь-лужхэрэ ыкки сэкъатныгъэ зилэхэр зыщыгъхэрэ унхэр, хэушхъафыкъыгъэ ыгынээхэр. Аш ылтыкъ къикыкъэ, Адыгэ Республикэм и Ашхъэрэ хыкүм граждан юфхэмкэ иколлегие район хыкүмым иунашью къэгъэнэжьыгъ ыкки Пенсиемхэмкэ фондым игъэлорышлапэ идэо тхыль фызэкигъэжьыгъ.

АР-м и Ашхъэрэ хыкүм ипресс-секретарэу ХАУДЭКЬО Азмат.

Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Тарихыимрэ культурэмрэ ясаугъэтэу щыт псэуальхэм адэжь цыфхэр жууѓау зыхэлэжъехэр зэхахъехэр зэрэшашыщтхэ шыклем ехыллагъ

Федеральнэ законэу «Зэлукхэр, митингхэр, демонстрациехэр, пикетхэр зэрээхашхэрэм ехыллагъ» зыфиорэм ия 8-рэ статья ия З-рэ Iахь тегъэпсыхъагъэу Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешы:**

1. Тарихыимрэ культурэмрэ ясаугъэтэу щыт псэуальхэм адэжь цыфхэр жууѓау зыхэлэжъехэр зэхахъехэр зэрэшашыщтхэ шыклем гудзэм диштэу ухэсигъэнэу.

2. Официальнэу кызыыхаутырэм ыуж мэфи 10 зытешлэкэ мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республиком
и Премьер-министреу
Александр НАРОЛИН**

къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 15, 2018-рэ ильэс
N 1

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Урысые Федерацием щыпсэурэ цыф лъэпкхэм якультурнэ кэн (тарихыимрэ культурэмрэ ясаугъэтхэр) къхиубытэрэ псэуальхэр Адыгэ Республиком иреспубликэ бюджет имылькукэ зыпкъ игъеуцожыгъэнхэм фэгъэхыгъэ унашъор зэраштэшт шыклем ехыллагъ

Урысые Федерацием и Законэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ цыф лъэпкхэм якультурнэ кэн (тарихыимрэ культурэмрэ ясаугъэтхэр) къхиубытэрэ псэуальхэм яхыллагъ» зыфиоу кыдэкыгъэм ия 47-э статья ия 3-рэ Iахь, Адыгэ Республиком и Законэу «Урысые Федерацием щыпсэурэ цыф лъэпкхэм якультурнэ кэн (тарихыимрэ культурэмрэ ясаугъэтхэр) къхиубытэрэ псэуальхэр Адыгэ Республиком иреспубликэ бюджет имылькукэ зыпкъ игъеуцожыгъэнхэм фэгъэхыгъэ зыфиорэм яхыгъэ юфыгъо заулхэр зэшшохыгъэнхэм пае Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешы:**

1. Урысые Федерацием щыпсэурэ цыф лъэпкхэм якультурнэ кэн (тарихыимрэ культурэмрэ ясаугъэтхэр) къхиубытэрэ псэуальхэр Адыгэ Республиком иреспубликэ бюджет имылькукэ зыпкъ игъеуцожыгъэнхэм фэгъэхыгъэ унашъор зэраштэшт шыклем ухэсигъэнэу.

2. Официальнэу кызыыхаутырэм мафэм щыублагъэу мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республиком и Премьер-министреу
Александр НАРОЛИН**

къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 15, 2018-рэ ильэс
N 2

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 198-р зытетэу «Коммуналнэ пыдзэфэ пытэхэр зэлугъэкхэнхэмкэ шапхъэхэм ягъэнэфэн ехыллагъ» зыфиоу 2016-рэ ильэсым чъэпьюгъум и 28-м кыдэкыгъэм зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэм фэгъэхыгъ

Федеральнэ законэу «Производствэм фэхъурэ пыдафхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 6-рэ, 24-рэ статьяхэм, Адыгэ Республиком и Законэу «Адыгэ Республиком производствэм щыфэхъурэ пыдафхэм яхыллагъ» зыфиорэм ия 3.1-рэ статья ия 2-рэ Iахь ия 6.5-рэ пункт адиштэу Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешы:**

1. Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 198-р зытетэу «Коммуналнэ пыдзэфэ пытэхэр зэлугъэкхэнхэмкэ шапхъэхэм ягъэнэфэн ехыллагъ» зыфиоу 2016-рэ ильэсым чъэпьюгъум и 28-м кыдэкыгъэм (Адыгэ Республиком ихэбзэгъэуцгъэ зэхэугъоягъэхэр, 2016, N 10) зэхъокыныгъэ фэшыгъэнхэу, гудзэм диштэу кээу къэогъэнэу.

2. Официальнэу кызыыхаутырэм мафэм щыублагъэу мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республиком и Премьер-министреу
Александр НАРОЛИН**

къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 18, 2018-рэ ильэс
N 5

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республиком исоциальнэ программэу «Адыгэ Республиком иорганизациехэу социальнэ фэло-фашхэм ягъецкхэн фэгъэзагъхэм мылькумкэ ыкчи техникэмкэ язытет гъэтэрэзигъэнхэм, джащ фэдэу 2018-рэ ильэсым 1оф зымышхэжырэ пенсионерхэр компьютерым фэгъэсэгъэнхэм яхыллагъ» зыфиорэм

фэгъэсэгъэнхэм яхыллагъ

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием 2018-рэ ильэсымкэ пенсиехэмкэ и Фонд ибюджет ыкчи 2019-рэ, 2020-рэ ильэсхэм ялан чэзыуки бүджетым яхыллагъ» зыфиорэм, джащ фэдэу Урысые Федерацием и Правительствэ иунашъоу N 1687-р зытетэу «Урысые Федерацием ишьольырхэм ясоциальнэ программхэм мыльку апэлугъэхэгъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2017-рэ ильэсым тагъэгъязам и 29-м кыдэкыгъэм атэгъэпсыхъагъэу Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет **унашъо ешы:**

1. Мы кыкыкхэлхийклохэрэр ухэсигъэнхэу: Адыгэ Республиком исоциальнэ программэу «Адыгэ Республиком иорганизациехэу социальнэ фэло-фашхэм ягъецкхэн фэгъэзагъхэм мылькумкэ ыкчи техникэмкэ язытет гъэтэрэзигъэнхэм, джащ фэдэу 2018-рэ ильэсым 1оф зымышхэжырэ пенсионерхэр компьютерым фэгъэсэгъэнхэм яхыллагъ» зыфиорэр гудзэм N 1-м диштэу;

2) 1оф зымышхэрэ пенсионерхэр 2018-рэ ильэсым компьютерым зэрэфагъэсэхтхэ шыклем гудзэм N 2-м диштэу.

2. Адыгэ Республиком исоциальнэ программэу «Адыгэ Республиком иорганизациехэу социальнэ фэло-фашхэм ягъецкхэн фэгъэзагъхэм мылькумкэ ыкчи техникэмкэ язытет гъэтэрэзигъэнхэм, джащ фэдэу 2018-рэ ильэсым 1оф зымышхэжырэ пенсионерхэр компьютерым фэгъэсэгъэнхэм яхыллагъ» зыфиорэм игъецкхэн Адыгэ Республиком 1офшэнхэм социальнэ хэхъонгъэмрэ и Министерствэ фэгъэзэгъэнхэу.

3. Официальнэу кызыыхаутырэм мафэм щыублагъэу мы унашъом куачэ илэ мэхъу.

**Адыгэ Республиком
и Премьер-министреу
Александр НАРОЛИН**

къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 19, 2018-рэ ильэс
N 7

Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъу

Адыгэ Республиком 1офшэнхэм социальнэ хэхъонгъэмрэ и Министерствэ иунашъоу «Адыгэ Республиком социальнэ фэло-фашхэм зэрэшагъэцакхэрэм иупльэкункэ кыралыгъо пшьэрыльхэм язэшшохын тегъэпсыхъэгъэ Административнэ регламентыр ухэсигъэнхэм фэгъэхыгъ» зыфиоу N 380-р зытетэу 2015-рэ ильэсым тагъэгъязам и 31-м кыдэкыгъэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм ехыллагъ

Федеральнэ законэу «Кыралыгъо ыкчи муниципальнэ упльэкуныр агъэцакхэ зыхъукэ юридическэ лицэхэмрэунэ предпринимательхэмрэ яфитынгъэхэр кыэхухумэгъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу N 294-р зытетэу 2008-рэ ильэсым тагъэгъязам и 26-м аштагъэр гъэцкхагъэ хууным ыкчи Адыгэ Республиком иминистрэхэм я Кабинет иунашъоу N 380-р зытетэу «Адыгэ Республиком иадминистративнэ регламентхэм язэшшохынкэ гъэцэкхэлко куулыкхэм зэхагъэуцорэ 1офхабзэхэр ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу 2015-рэ ильэсым тагъэгъязам и 31-м аштагъэр атэгъэпсыхъагъэу **унашъо сэшы:**

1. Адыгэ Республиком 1офшэнхэм социальнэ хэхъонгъэмрэ и Министерствэ иунашъоу «Адыгэ Республиком социальнэ фэло-фашхэм зэрэшагъэцакхэрэм иупльэкункэ кыралыгъо пшьэрыльхэм язэшшохын тегъэпсыхъэгъэ

Административнэ регламентыр ухэсигъэнхэм ехыллагъ» зыфиоу N 380-р зытетэу 2015-рэ ильэсым тагъэгъязам и 31-м кыдэкыгъэм гудзэм диштэу зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэу.

2. Кыэбар-правовой отделым:
— мы унашъор Адыгэ Республиком 1офшэнхэм социальнэ хэхъонгъэмрэ и Министерствэ исайтрэ Адыгэ Республиком икъэралыгъо хабээ игъэцэкхэлко куулыкхэм яофициальнэ Интернет-сайтрэ аригъэхъанэу;

— мы унашъор гъээжтхэу «Советскэ Адыгэйм», «Адыгэ макъэм», джащ фэдэу мазэ къес кыдэкырэ тхылъэу «Адыгэ Республиком ихэбзэгъэуцгъэ зэхэугъоягъэхэр» зыфиорэм къащыхаутын пае алэкигъэхъанэу.

**Министрэ
МЫРЗЭ Джанбэч**

къ. Мыекъуапэ,
тыгъэгъязам и 4, 2017-рэ ильэс
N 308

Урысые Федерации хэдзынхэмкIЭ и Гупчэ комиссие иунашъу

Телерадиокъэтынхэр зэхэзыщэрэ организациехэм Урысые Федерацием и Президентынымкэе кандидатхэм ялофшакэе къагъэльэгъонымкэе шэпхъэ гъэнэфагъэу щылэхэр афызэхэфыгъэным ехыилагъ

Урысые Федерацием и Президентынымкэ кандидатхэм яхыл!өгтээ къэбарьхэр урысые, регион телеканал заулемэ ашыклиорэ телекъэтыхнхэмкэ хэдзаклохэм зэралэклагъахьхэрэм епхыгъэ Ioфыгъохэр къызыщаётырэ тхыгъэхэр Урысые Федерацием хэдзыхнхэмкэ и Гупчэ комиссие къылэк!хэхьэх.

Зэхэфынхэм яклэуухэр үзүүлж, Урсые Федерацаем и Президент ихэдзын ерхийгээ, джааш фэдэу информационнэ даохэмкээ, льэхъянам хэдзынхэм яхылгээ, къэбархэр 2018-рэ ильэсүүм зэраалга, яхьацсхэм яхыгээ нэмийгээ, къэбархэр зэральяа гээсихэрээ афэгээхыгээхэр зифызэхэфыгээн фэе яхыгээ заулэхэмкээ зэфэхысыжье үшүүгээхэр къидилтээ, 2003-рэ ильэсүүм щилэ мазэм и 10-м аштээгээ Федеральнэ законуу N 19-р зытетэу «Урсые Федерацаем и Президент ихэдзын ехын ялангуяа» зыфиорэм (ылжкээ Федеральнэ законыр төлөө дгээжүүлж) ия 8-рэ статья, ия 19-рэ статья ия 2-рэ подпункт, ия 45-рэ статья, ия 46-рэ статья ия 1 — 6-рэ пунктхэм, ия 47-рэ статья, ия 49-рэ статья ия 1-рэ, ия 1¹-рэ, ия 2-рэ пунктхэм, ия 50-рэ статья ия 2-рэ пункт адиштэу Урсые Федерацаем хэдзынхэмкээ и Гупчэ комиссие **унашьо үшүүгээ**:

1. Телерадиокъэтынхэр зэхээзыщэрэ организаци-
ехэмрэ ахэм ялтыклохэмрэ ижье афэлтэгүйгээнэу
хэдзаклохэм яфедэхэр къагъэгүнээз, хэдзынхэр
шъхъафитэу зэхэцгээнхэр, Урысые Федерациим
и Президентынымкэ кандидатхэм яхылгээгээ къебар
тэрэзхэр къалэккэхъанхэу цыфхэм фитынгээ зэрялэр

Къызыщыдэлъытэгъэ конституционнэ шапхъэхэм къапкырыкъыз, палъэу щы!эхэр амыукую, шыыпкыагъэр зыльтэпсэ къебархэр хэдзаклохэм алтагъэлэсхээ, хэдзинхэм япэгъо!кэу кандидат зэфэшьхяафхэм IoF зерашлээрэр икъоу, лъэныкъо пстэури къыдалтытэзэ, къагъэлъэгъонэу.

2. Агитация зыышыпшынэу щымыт уахътэм хэдзынхэм япэгъо! агитациеу алъытэн алъэкъишт къэбархэу Федеральнэ законым ия 49-рэ статья ия 1-рэ пункт зигугуу кыышыхэрээр хэдзаклохэм алъеклагъахъэхэ зэрэмыхъущтым. Телерадиокъэтынхэр зэхээзыщэрэ организациехэм анаэ тырягъэдээлэнчүү.

3. Урысые Федерацием и Президентынымкээ кандидатхэм агурыгъээгээнэу къэбар жъугъэм иамалхэр къыдэзьигъэкырэ организациехэмрэ ахэм ялЫклохэмрэ Федеральнэ законым ия 46-рэ статья ия 4-рэ пункт тетэү къэбархэм шъхафитэу алъыхъунхэмкээ, къаулкIэнхэмкIэ ыкИи алЭклагъэхъанхэмкээ конституционнэ фитыныгъэ зэряэм, зигугуу къэтшыгъэ Федеральнэ законымрэ 2002-рэ ильэсүм мэккуогъум и 12-м аштэгъэ Федеральнэ законуу N 67-р зытетэу «Урысые Федерацием иг-ражданхэр хэдзынхэмрэ референдумымрэ ахэлэжъэнхэмкээ фитыныгъэу ялэхэм япхыгъэ гарантие шъхаалхэм яхыллагь» зыфиорэмрэ адиштэу яловшлэн зэхащэн, хэдзаклохэм макъэ зэрарагъэуцт шыкIэр къыхахын зэрэфитхэр.

4. Телерадиокъэтынхэр зэхээзыщээр организациехэм шъхъафитэу, зымы емыуучыжхэу хэдзьынхэм яхыллэгээ хүгуяа-шагаажхэр къагъэльзэгийнэу, хэдзьынхэм япэгъо! юфтхъабзэхэр кандидатхэм зэрээз

рахъехэрэм яхыл!эгъе къэбархэй СМИ-м кыл!э-
къахъехэрэй телевидением!э, радиом!э альагъэ-
!эсынхэй фитыныгъе зэря!эр кандидатхэм агуры-
гъэ!оръэнэу.

5. Урысые Федерацием и Президентынымкіе кандидатхэм иғьо афэльэгүгъенеу хэдзынхэм япэгъоқ! һофтхабзэхеу зерхальцхэмкіе псынкіеу ыкіи нахь пасэу хэдзаклохэм макъэ ягъелугъеным пае телерадиокъетынхэр зэхэзьыщэрэ организациехэм ча-нэу адэлэжьэнхеу.

6. Агитациер къэбэр жыгуъэм иамалхэм зышашын фэе плацэр къесыфэ, нэмыкіэу къэплон хъумэ, 2018-рэ ильэсэм мэзаем и 17-м ыпекіэ, хэдзынхэм япэгъок! loftхъабзэхэу кандидатхэм зэрахъэштхэм яхыл!эгъэ къэбархэм ялэкіэгъэхъанкіэ зигугуу къэтшигъэ правовой шапхъэм нэмькі хэбзэгъуцугъэм къызэрэдимылтытэрэр кандидатхэм агуурыгъэлгъэнэу.

7. Мы унашьор Урысые Федерацием хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие ижурналэй «Урысые Федерацием хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Вестник» зыфиорэм, официальнэ интернет тедзэгью «Урысые Федерацием хэдзынхэмкэ и Гупчэ комиссие и Вестник» зыфиорэм къарагъехъанэу.

Урысые Федерацием хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие и Тхаматэу Э.А. ПАМФИЛОВА
Урысые Федерацием хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие исекретарэу М.В. ГРИШИНА

Москва,
щылэ мазэм и 26-рэ, 2018-рэ ильэс
N 133/1106-7

Адыгэ Республика́м и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2018-рэ ильэсым цыфхэр зэрэшырагъэблэгъэштхэм играфик

Үлээкъуац!, ыц!, ятац!	Іннатэу ыыгъыр	Мафэу зыри- гъэблэгъэштхэр	Сыхъатэу зыри- гъэблэгъэштхэр	Чыпіэу зыщи- ригъэблэгъэштхэр
Нарожный Владимир Иван ыкъом	Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъамат	я 2-рэ блыпэр	сыхъатыр 15-м къышегъэжъагъеу 17-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 421-м
Іәшэ Мухъамед Джумалдин ыкъом	Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэ игуадз, бюджет-финанс, хэбзэлахь, экономикэ политикэмкэ, предпринимательствэмкэ ыкъи 1әкъыб къэрал экономикэ зэпхыныгъэхэмкэ икомитет итхъамат	я 2-рэ гъубджыр	сыхъатыр 10-м къышегъэжъагъеу 12-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 319-м
Шъао Аскэр Хъаджумар ыкъом	Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхъаматэ игуадз, аграрнэ политикэмкэ, мыльку ыкъи чыгу зэфыщытыкъэхэмкэ икомитет итхъамат	а 1-рэ бэрэскэжъыер	сыхъатыр 10-м къышегъэжъагъеу 12-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 405-м
Шэуджэн Сэфэр Хъумэр ыкъом	бюджет-финанс, хэбзэлахь, экономикэ политикэмкэ, предпринимательствэмкэ ыкъи 1әкъыб къэрал экономикэ зэпхыныгъэхэмкэ комитетым итхъаматэ игуадз	а 1-рэ гъубджыр	сыхъатыр 10-м къышегъэжъагъеу 12-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 315-м
Лобода Александр Павел ыкъом	хэбзэгъэуциунымкэ, чыпіэ зыгъэорышгэжъыним иофыгъохэмкэ комитетым итхъамат	я 2-рэ ыкъи я 4-рэ мэфэкур	сыхъатыр 15-м къышегъэжъагъеу 18-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 309-м
Картамышев Олег Владимир ыкъом	псөользшынымкэ, транспортнымкэ, зэпхыныгъэхэмкэ ыкъи ЖКХ-мкэ комитетым итхъамат	я 3-рэ блыпэр	сыхъатыр 9-м къышегъэжъагъеу 13-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 411-м
Ческидов Игорь Михаил ыкъом	туризмэмкэ, чынопсымкэ ыкъи ащ игъэфедэнкэ комитетым итхъамат	а 1-рэ бэрэскэжъыер	сыхъатыр 10-м къышегъэжъагъеу 13-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 401-м
Салов Евгений Иван ыкъом	социальнэ политикэмкэ, унагьом иофхэмкэ, псаунгъэм икъехухүмэнкэ ыкъи культурэмкэ комитетым итхъамат	я 4-рэ мэфэкур	сыхъатыр 14-м къышегъэжъагъеу 16-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 407-м
Шэуджэн Тембот Мурат ыкъом	гъэсэнгъэмкэ, шлэнгъэмкэ, ныбжыкъэхэм яофхэмкэ, спортымкэ, СМИ-мкэ ыкъи общественэ организациехэм адырялэ зэпхыныгъэхэмкэ комитетым итхъамат	я 3-рэ бэрэскэшхор	Сыхъатыр 14-м къышегъэжъагъеу 16-м нэс	АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм, каб. N 417-м

Шъунаэ тешъудз: Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм къфэгъэзэгъэ *юфыгъохэмкъэ* цыифхэр, депутатым зэрэзэгъыхэрэм тетэу, нэмыхк мафэхэми рагъэблэгъэнхэ альэкыщ.

Тиконцертхэр

Неущ тызэ ГукIЭЩТ

Орэдьио цэрыгоу Быщтэкъо Азэмат ипчыхъэзэхахъэ мэзаем и 14-м Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние щыклошт. Шуульэгъум, лъэпкъ шэжым, пүнгъэм афэгъэхыгъэ орэдхэр, нэмыхъэри артистым кылоштых.

Бэмэ агъашлаго ансамблэху «Мыекъуапэ инэфыльэхэм», дунаим щызэльашлэрэ «Налмэсым» къащышоштыгъе Быщтэкъо Азэмат орэдьио зэрэхъугъэр. Иэкыб къэралыгъохем ашылагъ, диск-хэр къыдигъягъях.

Сыд фэдэюоф эзэцэктэштми, анахъэу сиздэлэхъэнэу сизыфаара Адыгэ Республикэм хэхъоныгъэр егъашыгъэнхэр ары. Сиорэдхэмкээ адигэ лъэпкъым идэхагъи, гумэкл-гупшисыэу тиэхэри къаслохэ сшоигъу, — elo аш.

«Сидахэ», «Адыгэ быракъ», «Синан», фэшъхъаф орэдхэри А. Быщтэкъом тыритхагъях, урсызээки ыгъэхъынчирээр мацэп. Къэшьуаклоу зэрэштыгъэм шуагъэ химыхъигъэу щитэп. Орэдэу кыылорэм псэ кыргылэктэштэш, тамэу ритыгъэр нахь лъагэу ылэтиным фэшл пчегум кыщэшшо. «Налмэсым» иконцерт хэхъигъэхэм ахэлажъеу тэльэгъу.

Адыгэ шууашэр щыгъэу уджызыхъукэ, лъэпкъ гупшисыэр щылэхъигъэм нахьышоу щыпхыришшу елтытэ. Орэдым ыбзэклэ цыфхэм уалтыысыныр, уагурыгоноир юф кыызэрыкло. Клэлэцыклюхэр ижүүсэхэу пчегум кызыихъекэ орэдэу къадилорэм гушулагъоу хихырэр зэригъэшштэр ышшэрэп.

Жэнэ Къырымызэрэ Тхъабысмые Умарре зэдаусыгъэ орэдэу «Синанэр» концерт пэччье хегъахъэ. Ным лъытэнгъэу фэтшырэр орэдымкээ къэбгэлэгъон пльэкыщту А. Быщтэкъом елтытэ. Эстрадэ купеу «Шпаргалкам» хэт урыс пшъешэхъыехэм адигабзэклэ «Синанэр», нэмыхъэри къыхадзэх. Искусствэм пүнгъигэ

мэхъянэу иээр аш кыщыхъегъэшти.

Андээрэкъо Чеславрэ Бэгъ Нурубийрэ зэдаусыгъэ орэдэу сэмэркъеу зэхэлым зэфэшхъафу еджэх. «Зыгъэгус» е «Тэуклорэ, сигуаго!»

— Орэдым къеушыхъаты адигэ фольклорыр лъешэу зэрэбаир, — къитиуагъ Быщтэкъо Азэмат. — Тинэнэжж-тэтэжж лъаплэхэм къитлэгъэлэсэхъигъэхэ усэхэр орэдкээ нахьыбэрэ къэштэх. «Пхъэчайм фэдэу упсыгъоу, щыуаным фэдэу уфыжъеу» — кыщело орэдым. Сэ-

меркъеум изакъоп лъэпкъ гупшисыэр зылэтырэр. Адыгэ орэдхэм тиадыгабээ зэрэдахэр къащыхъэлэгъэньонеу сыйфай.

Ехүулэ Сэфэр игуущылэхэм атэхыгъэу «Сихку клас» зыфиюре орэдэу Тхъабысымэ Умарэ ыуслыгъэм мыш фэдэ гущылэхэр хэлтих.

*Си Адыгееу сихэу,
Сиорэд закъори оры!
Си Адыгееу сихэу
Сидуани дахэри оры!
О уидэхагъэ хэти пэсшына,
Сидуай закъори оры.*

Иэпилэгъу фэхью бэрэ къыхэкы. Мэзаем и 14-м филармониет щыклошт пчыхъэзэхахъэм Темыр Кавказын иреспубликэхэм, Краснодар краим, фэшъхъафхэм къарыкъицхэр щызэлукъэштих. Искусствэм лъэпкъхэр зэфишштэх. Азэмат иконцерт шуукээтигу къинэжъынэу тэгүгъэ, имурадхэр къыдэхъунхэу фэтэло.

Сурэтым итыр: Адыгэ Республика, Къэбэртэ-Бэлькъа-рым язаслуженэ артистэу Быщтэкъо Азэмат.

Футбол

Ныбджэгъу ешлэгъухэр

«Зэкъошныгъ» Мыекъуапэ — «Афон» Абхаз Республика — 2:1.

Тиешлаклохэу къэлапчъэм Ыгугаор дэзыдэгъэхэр: Ахмедханов — 60, Къонэ — 82.

Телефонкээ къатыгъ. Мыекъопэ футбол командэу «Зэкъошныгъэм» 2017 — 2018-рэ ильэс ешлэгъум гъэтхэпэ мазэм и 10-м пидэжъэшти. Мы уахътэм Шъачэ щылэу егъэдэжэн-зэлукъэгъухэм ахажажъэ. Мэзаем и 11-м ныбджэгъу ешлэгъу илагь.

«Зэкъошныгъ»: Диголаев, Ахмедханов, Невидимый, Березов, Шаюнов, Негода, Йашэ, Къонэ, Дыхыу, Къэжар, Крылов.

Зэлукъэгъум иятлонэрэ къэлэйнэыкю ешланлэм къихъагъэх Осмолловскэр, Къадыир, Смыр, Делэхъэр.

Футбол клубэу «Зэкъошныгъэм» ипащэу Аулъэ Рэщыдэ къызэрэтиуагъэу, тренер шхъхааэу Ешыгоо Сэфэрбий ешлаклохэм ялэпэлэсэнгъэ зэрэхагъахъорэм лъэппльэ. Абхазын икомандэ «Зэкъошныгъэр» зылокэм, теклонигъэм ишыгъекуу фэбэнагъ. Зэлукъэгъур аублэгъэ къодыуу тиешлаклохэр бэрэ апэклэ ильынштэгъех, ау къэлапчъэм Ыгугаор апэу дэзыдэгъэхэр Абхазын къыкыгъэхэр ары.

Р. Аулъэм анахъэу ынааэ зытыридэгъэр тиешлаклохэм гуетынгъэе ин зэрэхэллээр ары. Теклонигъэм даклоу ешлэклэшум зэрэлтихъухэрэр къагъэлэгъуагъ.

Шылэ мазэм и 13-м «Зэкъошныгъэр» «Волгарь» Астрахань, и 16-м командэу «Муромым», и 18-м «Спартак-2-м» адешлэнэ зөгъэхъязыры.

Баскетбол

Медальхэм афэбанэ

Урысыем баскетболымкээ изэнэкъою Суперлигэм ия 2-рэ куп щыклоэрэм Мыекъопэ «Динамо-МГТУ-р» хэлажъэ. Пэшлорыгъэшь ешлэгъухэр командэхэм аухыгъэх. Финалым команди 8 хэфагъ.

Купэу «Динамо-МГТУ-р» зыхэтым къыхэштигъэх Ярославль, Тамбов, Мыекъуапэ, Тулэ якомандэхэр. Финалым ахэр ашылукъэштих Екатеринбург, Магнитогорскэ, Уфа, Чебоксары якомандэхэм. Апэрэ зэлукъэгъухэр мэзаем и 19-м аублэштих. «Динамо-МГТУ-р» гъэтхэпэ мазэм и 8 — 9-м тикъалэ щешшэшт.

«Динамо-МГТУ-р» итренер шхъхааэу Андрей Синельниковым тызэрэштигъозагъэу, тиешлаклохэр медальхэм афэбэнэштих.

Нэклюбгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЬ Нурбый.

Зэхэзыагъэр ыкИ къыдэзыгъэкъирэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкъ Иофхэмкээ, Ыкыб къэралхэм ацы-псэурэ тильэпкъэгъу-хэм адиряйз зэлхынгъэхэмкээ ыкИ къэбар жыгъэм иамалхэмкээ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер зыдэшыгъэр:

385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:

приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къаихырэр А4-кээ заджэхэр тхъапхэу зипчагъэкъэ 5-м емыхъухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлзэ, шрифты 12-м нахь цыкунэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхыгъэхэр редакцием зэклегъялжых.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысы Федерацием хэутын Иофхэмкээ, телерадиокэтынхэмкээ ыкИ зэллыгъэсэхэмкээ и Министерстве и Темыр-Кавказ чылгээгээшил, зэраушыхъатыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаухытэр

ООО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэклемкээ пчьягъэр

4816

Индексхэр
52161
52162

Зак. 289

Хэутын узчи-къэтхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00

Зыщаухытэр Сыхъатыр 18.00
уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шхъхааэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъхааэр
игуадзэр
Мэшлэкъо С. А.

Пшъэдэжъыжъырэ секретарыр

Хъурмэ
Хъ. Хъ.